

1 Care sunt diferitele tipuri de măsuri?

În general, procesul este caracterizat de o durată mai lungă sau mai scurtă de timp. Această întârziere, care rezultă din diferitele etape și diferitele instanțe prin care trece procesul, poate conduce uneori la ineficacitatea protecției juridice solicitate, din cauza pronunțării cu întârziere a hotărârii sau din cauza intrării în vigoare cu întârziere a acesteia. Având în vedere acest lucru, legiuitorul a prevăzut o serie de măsuri menite să asigure eficacitatea protecției juridice solicitate, prin restricționarea exercitării anumitor drepturi de proprietate ale părâtului.

Aspectele legate de asigurarea unei creanțe sunt reglementate de dispozițiile articolelor 389-404 din Codul de procedură civilă (CPC).

În conformitate cu articolul 391 din CPC, asigurarea unei creanțe este permisă în cazul în care, în absența unor astfel de măsuri provizorii, ar fi imposibil sau destul de dificil pentru reclamant să pună în aplicare drepturile care decurg dintr-o hotărâre și atunci când: a) cererea este susținută de documente justificative solide sau b) trebuie furnizată o garanție în cuantumul stabilit de instanță în conformitate cu articolele 180 și 181 din Legea privind obligațiile și contractele (LOC). O garanție poate fi solicitată, dacă instanța decide astfel, inclusiv atunci când există documente justificative solide.

O condiție prealabilă fundamentală și obligatorie pentru acordarea de măsuri provizorii este riscul ca reclamantul să se afle în incapacitatea de a-și exercita drepturile care decurg dintr-o hotărâre care este posibil să fie pronunțată cu privire la o cerere care este, potențial, motivată corespunzător.

Pentru a permite asigurarea creanței, instanța evaluează dacă sunt îndeplinite următoarele condiții prealabile: necesitatea de a asigura creanța, o justificare probabilă a cererii și o măsură provizorie, astfel cum se specifică de către reclamant, care este corespunzătoare și adecvată în ceea ce privește nevoile cazului particular și protecția jurisdicțională solicitată în mod explicit.

În conformitate cu articolul 397 alineatul (1) din CPC, legea prevede următoarele măsuri provizorii:

confiscarea de bunuri imobile,

punerea sub sechestru a activelor mobile și a creanțelor, inclusiv a acțiunilor deținute în cadrul unei societăți,

alte măsuri adecvate stabilite de instanță, inclusiv confiscarea unui autovehicul și suspendarea executării.

De asemenea, instanța poate acorda mai multe măsuri asigurătorii, până la valoarea creanței (nefiind necesar ca asigurarea să depășească suma respectivă).

2 Care sunt condițiile în care se pot dispune asemenea măsuri?

2.1 Procedura

În conformitate cu dispozițiile capitolului 34 din CPC, asigurarea unei creanțe este permisă:

în conformitate cu articolul 389 din CPC - pentru toate tipurile de creanțe - cu privire la orice fază al cauzei, înainte de încheierea anchetei judiciare în procedura de apel,

în conformitate cu articolul 390 din CPC, toate creanțele pot fi asigurate chiar înainte de introducerea acțiunii (asigurarea unui creanțe viitoare).

Cererea de măsuri provizorii cu privire la o cauză pendinte:

Această cerere este depusă de către reclamant înainte ca instanța competentă să soluționeze litigiul. Pentru ca asigurarea unei creanțe să fie permisă, trebuie să fie îndeplinite condițiile prealabile prevăzute la articolul 391 din CPC: o justificare probabilă a creanței, necesitatea de a asigura creanța, și anume riscul ca aplicarea hotărârii instanței prin care se acordă creanța (în cazul în care se pronunță o astfel de hotărâre) să fie împiedicată din cauză că părâtul a înstrăinat bunurile supuse sechestrului, precum și caracterul adecvat al măsurii specificate. În conformitate cu articolul 391 alineatele (2) și (3) din CPC, în cazul în care nu există elemente de probă suficiente pentru a dovedi justificarea probabilă a creanței, instanța poate, după cum consideră de cuviință, să solicite, de asemenea, plata unei garanții pecuniare, la o valoare stabilită de aceasta.

Asigurarea unei creanțe este permisă inclusiv pe durata suspendării cauzei.

Cererea pentru asigurarea unui creanțe viitoare:

Cererea este depusă în locul în care reclamantul își are domiciliul permanent sau unde sunt situate bunurile care vor servi la asigurarea creanței. În cazul în care există o cerere de autorizare a unei măsuri provizorii pentru „suspendarea executării”, cererea trebuie să fie depusă la instanța competentă, în funcție de locul de executare.

Atunci când sunt acordate măsuri provizorii cu privire la o creanță viitoare, instanța stabilește un termen-limită pentru depunerea cererii, care nu poate depăși o lună. Condițiile prealabile materiale pentru acordarea unor astfel de măsuri provizorii sunt aceleași ca în cazul acordării de măsuri provizorii cu privire la o cauză pendinte.

Cererea ar trebui să indice măsura provizorie solicitată și valoarea creanței. Aceasta trebuie să fie depusă la instanța regională relevantă sau la instanța districtuală relevantă, în funcție de jurisdicție și competență, în conformitate cu articolul 104 din CPC.

Cererea poate fi depusă de către persoana în cauză sau de către mandatarul acesteia (un avocat). O copie a acesteia nu este necesară, întrucât o astfel de copie nu este notificată sau comunicată părții adverse, deoarece procedura de măsuri provizorii constituie o procedură *ex parte*: aceasta este urmată fără participarea celeilalte părți (al cărei patrimoniu va fi afectat de măsura acordată).

Măsurile provizorii acordate de instanță sunt impuse prin:

confiscarea de bunuri imobile - de către Oficiul Registrului,

punerea sub sechestru a activelor mobile și a creanțelor debitorului - de către un executor judecătoresc de stat sau privat, inclusiv prin notificarea, din partea sa, a părților terțe, cum ar fi bănci și alte instituții de credit,

măsurile provizorii cu privire la automobile - de către serviciile de poliție rutieră relevante,

în ceea ce privește măsura provizorie a „suspendării executării” - o copie a hotărârii judecătorești de acordare a permisiunii ar trebui să fie prezentată executorului judecătoresc relevant care a declanșat procedura de executare,

alte măsuri prevăzute de lege - de către executorul judecătoresc de stat sau privat relevant, ales de persoana în cauză.

Cu toate acestea, Legea privind insolvența băncilor (*Zakon za bankovata nesastoyatelnost*) (ZBN), ca lege specială, prevede în mod expres asigurarea creanțelor pentru a reproviziona masa bunurilor care face obiectul insolvenței a unei bănci. În conformitate cu articolul 53 alineatul (2) din ZBN, asigurarea unei creanțe este acordată atunci când cererea este susținută de dovezi suficiente care să susțină ipoteza că creanța este justificată. Dacă există

probabilitatea ca creanța să fie nejustificată, legea generală permite acordarea unor măsuri asigurătorii atunci când este prevăzută o garanție, iar legea specială prevede că justificarea probabilă este o condiție *sine qua non* pentru acordarea asigurării creanței. Prin urmare, asigurarea unei creanțe trebuie acordată atunci când argumentele și dovezile prezentate justifică concluzia că creanța este probabil nejustificată. Acest lucru este explicabil, având în vedere faptul că, în conformitate cu articolul 403 din CPC, partea care oferă asigurarea răspunde pentru daunele pe care măsurile asigurătorii i le provoacă părții adverse. Legiuitorul admite că obligațiile de despăgubire în cazul unor astfel de daune nu ar trebui să fie incluse în patrimoniul unei bănci aflate în procedură de insolvență (deoarece acest lucru ar afecta masa bunurilor care face obiectul insolvenței și ar provoca daune creditorilor) și, prin urmare, stabilește o cerință ca asigurarea unei creanțe introduse să fie acordată numai dacă sunt prezentate elemente de probă suficiente pentru a dovedi justificarea probabilă a acesteia.

În conformitate cu articolul 629a alineatul (1) punctul 2 din Legea privind activitatea comercială [*Targovski zakon*] (TZ), măsurile prevăzute la articolul 630 alineatul (1) punctul 4 din TZ pot fi acordate ca măsuri asigurătorii *ex ante* în cadrul procedurii de insolvență, cu condiția ca acest lucru să fie necesar pentru a proteja bunurile debitorului. Aceste măsuri includ impunerea unui sechestru, desemnarea unui beneficiar provizoriu, dispunerea suspendării procedurilor de executare în curs, sigilarea spațiilor, a echipamentelor etc. Regula în cauză presupune ca cererea prevăzută la articolul 625 din TZ să fie admisibilă, să fie susținută de elemente de probă scrise care să stabilească desfășurarea probabilă a faptelor care susțin creanța și, dacă nu este susținută de astfel de elemente de probă, petiționarul ar trebui să ofere garanții care să se ridice la o valoare stabilită de instanță, pentru a despăgubi debitorul pentru daunele cauzate, în cazul în care nu se stabilește că debitorul este insolubil sau, respectiv, supraîndatorat [articolul 629a alineatul (2) din TZ] și că ar trebui să existe un interes în ceea ce privește asigurarea (în cazul în care debitorul își înstrăinează, distruge și/sau tănuiește bunurile și, prin urmare, periclitează interesele creditorilor și, dacă nu sunt aplicate măsurile solicitate, creditorii pot suferi daune, deoarece aceștia s-ar afla în imposibilitatea de a recupera prejudiciul dacă bunurile debitorului ar fi monetizate). Legea prevede, de asemenea, că măsura asigurătorie solicitată ar trebui să fie adecvată și relevantă pentru necesitatea de a asigura creanța.

Din regula de la articolul 629a alineatul (1) din TZ se deduce că asigurarea *ex ante* în cadrul procesului de deschidere a procedurii de insolvență se acordă numai dacă există un risc real ca debitorul să își înstrăineze bunurile pentru a produce daune creditorilor. Doar atunci când există această condiție prealabilă, instanța are obligația să examineze dacă există și celelalte condiții prealabile prevăzute la articolul 629a alineatul (2) din TZ.

2.2 Principalele condiții

Condițiile prealabile materiale pentru autorizarea de măsuri provizorii (conform descrierii de mai sus) sunt stabilite la articolul 391 din CPC.

Asigurarea unei creanțe de întreținere este permisă inclusiv fără îndeplinirea cerințelor prevăzute la articolul 391 din CPC, caz în care instanța poate dispune măsuri provizorii *ex officio*.

Asigurarea parțială a creanței poate fi permisă, de asemenea, însă numai în ceea ce privește părțile susținute de suficiente elemente de probă.

3 Care este obiectul și natura măsurilor de acest fel?

3.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul unor asemenea măsuri?

În general, toate bunurile debitorului pot face obiectul unor măsuri provizorii. Nu este permisă asigurarea unei creanțe monetare prin intermediul punerii sub sechestru a creanțelor care nu fac obiectul executării.

În conformitate cu articolul 393 alineatul (1) din CPC, nu este permisă asigurarea unei creanțe monetare împotriva statului, a instituțiilor statului și a instituțiilor de sănătate publică în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Legea privind instituțiile de sănătate publică.

Următoarele tipuri de bunuri pot face obiectul unor măsuri provizorii:

creanțele părâtului de la instituții de credit din conturile bancare deschise la acestea;

bunuri mobile;

bunuri imobile;

automobile, prin confiscarea acestora;

activități de executare;

anumite active ale debitorului creanței, astfel cum au fost revizuite în alte cazuri prevăzute în mod expres de lege.

3.2 Care sunt efectele măsurilor de acest fel?

Orice dispoziție a subiectului măsurii asigurătorii, executată de debitor, este lipsită de efect față de persoana la solicitarea căreia s-au impus măsurile asigurătorii. În ceea ce privește bunurile imobile, invaliditatea are efect numai în ceea ce privește dispunerile efectuate după ce executarea silită a fost înscrisă în registru - în conformitate cu articolul 452 din CPC. În afară de această relativă ineficacitate (neîncredere), dispozițiile aplicate sunt întru totul valabile și își produc efectele legale.

Articolul 453 din CPC reglementează ipotezele inopozabilității, din partea creditorului și a creditorilor afiliați, a drepturilor dobândite după ce executarea silită a fost înscrisă în registru, iar notificarea punerii sub sechestru a fost primită.

În conformitate cu articolul 401 din CPC, creditorul asigurat poate să introducă o acțiune împotriva unei părți terțe răspunzătoare pentru sumele sau activele pe care aceasta din urmă refuză să le furnizeze în mod voluntar.

Cheltuielile legate de procedura asigurării unei creanțe sunt suportate de persoana la cererea căreia au fost acordate măsurile provizorii, astfel cum se prevede la articolul 514 din CPC, prin trimitere la articolul 401 din CPC, care reglementează măsurile provizorii.

3.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Permisiunea pentru asigurarea unei creanțe se acordă pe baza principiului conform căruia, în ceea ce privește o cauză pendinte, măsura provizorie relevantă este impusă anterior soluționării cauzei prin intermediul hotărârii judecătorești corespunzătoare care a intrat în vigoare.

Atunci când sunt acordate măsuri provizorii cu privire la o creanță viitoare, instanța stabilește un termen-limită pentru depunerea cererii, care nu poate depăși o lună. În cazul în care nu există dovezi referitoare la depunerea cererii în termenul-limită stabilit, instanța anulează măsurile provizorii *ex officio* - în conformitate cu articolul 390 alineatul (3) din CPC.

În cazul depunerii unei cereri referitoare la care au fost acordate măsuri provizorii, astfel cum se întâmplă de regulă, măsurile provizorii rămân în vigoare și produc efecte până la soluționarea cauzei.

Dispozițiile de la articolul 402 din CPC reglementează procedura de anulare pentru măsurile provizorii acordate. Acesta prevede că partea interesată trebuie să depună o cerere, iar o copie a acesteia trebuie înmănată persoanei care a solicitat acordarea de măsuri provizorii. Aceasta din urmă poate formula o obiecție în termen de trei zile. Instanța, întrunită în sesiune închisă, anulează măsurile provizorii în cazul în care este pe deplin convinsă că motivul pentru care acestea au fost acordate nu mai există sau că părâtul a constituit o garanție, în termenul prevăzut, prin depunerea întregii sume solicitate de reclamant [articolul 398 alineatul (2) din CPC]. Hotărârea instanței de anulare a măsurilor provizorii poate fi supusă unei căi de atac prin intermediul unei plângeri private în termen de o săptămână.

Înlocuirea măsurilor provizorii acordate, astfel cum se prevede la articolul 398 din CPC, poate fi acordată în următoarele două situații:

în conformitate cu alineatul (1) – instanța, la cererea uneia dintre părți, după notificarea celeilalte părți și ținând seama de obiecțiile formulate de aceasta în termen de trei zile de la data notificării, poate permite înlocuirea unui tip de măsuri provizorii cu altul,

în conformitate cu alineatul (2) – în cazul asigurării unei creanțe care poate fi estimată în termeni monetari, pârâtul poate, în orice moment, să înlocuiască garanția permisă, fără consimțământul celeilalte părți, cu o garanție asupra unor sume de bani sau asupra altor valori mobiliare, astfel cum se prevede la articolele 180 și 181 din LOC.

În cazurile prevăzute la articolul 398 alineatul (1) punctul (2) din CPC, sechestrul sau confiscarea este revocată.

Legea nu împiedică pârâtul să introducă o acțiune împotriva reclamantului pentru acordare de despăgubiri pentru daunele cauzate de măsurile provizorii, dacă cererea care face obiectul măsurilor provizorii acordate este revocată sau dacă aceasta nu a fost depusă în termenul prevăzut, precum și în cazul încetării procesului (articolul 403 din CPC).

4 Există o cale de atac împotriva măsurii dispuse?

În conformitate cu articolul 396 din CPC, hotărârea unei instanțe cu privire la asigurarea unei creanțe poate fi atacată prin intermediul unei plângeri private în termen de o săptămână. Pentru reclamant, această perioadă de o săptămână începe în momentul în care hotărârea îi este transmisă, în timp ce pentru pârât (persoana împotriva căreia au fost acordate măsurile provizorii) această perioadă începe din ziua în care executorul judecătoresc, Oficiul Registrului sau instanța îi transmite notificarea referitoare la măsurile provizorii impuse. O copie a plângerii private trebuie să fie transmisă părții adverse, care trebuie să răspundă în termen de o săptămână.

Părților terțe li se recunoaște, de asemenea, interesul legal de a introduce o cale de atac în cazul în care patrimoniul lor este afectat de măsura asigurătorie.

În cazul procedurii de măsuri provizorii *ex parte*, instanța nu examinează dacă pârâtul deține drepturile pentru care se solicită o restricție a dreptului său de dispoziție. Din acest motiv, poate fi impus sechestrul asupra bunurilor imobile care nu sunt deținute de debitor. În acest caz, proprietarul real ar avea dreptul să atace hotărârea prin care se aprobă sechestrul, chiar dacă proprietarul respectiv este parte terță în cadrul procedurii.

În cazul în care este atacată o hotărâre de respingere a asigurării creanței, pârâtului nu îi este notificată sau comunicată o copie a recursului formulat de partea solicitantă, deoarece, și în această etapă, procedura rămâne *ex parte*.

În cazul în care instanța de apel a confirmat o hotărâre de acordare sau de respingere a măsurilor provizorii, decizia nu poate face obiectul unui recurs în casație. În cazul în care instanța de apel a acordat măsurile provizorii care au fost respinse de instanța de prim grad de jurisdicție, decizia acesteia poate fi atacată prin intermediul unei plângeri private în fața Curții Supreme de Casație în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 280 din CPC pentru permiterea unui astfel de recurs.

În conformitate cu CPC în vigoare, atât măsurile provizorii acordate, cât și valoarea garanției stabilite de instanță ca o condiție pentru acordarea de măsuri provizorii fac obiectul unei căi de atac. Cu toate acestea, calea de atac în fața instanței de apel nu poate suspenda măsurile provizorii înainte de pronunțarea unei hotărâri privind calea de atac de către instanța superioară și de pronunțarea unei abrogări.

Ultima actualizare: 22/09/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.